

KURIKULUM I

Proměny a trendy v kurikulární realitě

2012

Proměny a trendy v kurikulární realitě

Obsah:

1. Kurikulární politika státu
(Koncepce výchovy a vzdělávání pro 21. století v ČR) ;
2. Související strategické dokumenty;
3. Související právní dokumenty;
4. Změny v systému a formě kurikulárních dokumentů.

Proměny a trendy v kurikulární realitě

1. 5. 2004 - vstup ČR do EU

Základní pojmy a principy:

- ❖ **Čtyři svobody** - pohyb osob, zboží, služeb a kapitálu.
- ❖ **Evropská dimenze v kurikulu a vzdělávání učitelů** – výchova evropského občana; chápání rozdílů, shodností; odpovědnost za budoucnost Evropy; sdílení společných hodnot; vzájemná tolerance, vstřícnost; kultivace vztahu k Evropě; flexibilita a mobilita pracovníků, uplatnění na mezinárodním trhu práce (Maastrichtská smlouva, čl.126)

Proměny a trendy v kurikulární realitě

Principy vzdělávací politiky:

1. Subsidiarita (rozhodování probíhá na nejnižší možné úrovni).
2. Participativnost (spoluúčast co nejširších partnerů).
3. Spravedlivost.

Proměny a trendy v kurikulární realitě

Příležitosti:

- Využití vnitřního trhu EU
- Zahraniční investice
- Strukturální fondy
- Sociální a kulturní spolupráce
- Osobní mobilita

Rizika:

- Harmonizace legislativy
- Imigrace
- Byrokracie
- Omezení státní suverenity

Proměny a trendy v kurikulární realitě

Související strategické dokumenty:

1. **Zelená kniha, 1993**
2. **Bílá kniha EU, 1996;**
3. **České vzdělávání a Evropa, 1999**

Definuje 4 pilíře vzdělávání:

- **Učit se poznávat**
- **Učit se jednat**
- **Učit se žít společně**
- **Učit se být**

Proměny a trendy v kurikulární realitě

Související strategické dokumenty:

Bílá kniha ČR, 2000

Definuje 5 strategických cílů:

1. **Kvalita vzdělávání (důraz na evaluační prostředí)**
2. **Spojení se sférou práce (vzdělávací obory)**
3. **Druhá šance – celoživotní vzdělávání**
4. **Jazyky**
5. **Investice (do vzdělávání -% HDP)**

Proměny a trendy v kurikulární realitě

Související strategické dokumenty: Lisabonská smlouva, 2000

Cílem vzdělávání je zvýšení konkurenceschopnosti:

- 1. ICT ve vzdělávání**
- 2. Klíčové kompetence**
- 3. Profesionalizace vzdělávání učitelů**
- 4. Otevřené učení (zvýšení přitažlivosti)**
- 5. Jazykové vzdělávání (3 jazyky)**
- 6. Podpora mobilit a evropské spolupráce**

Proměny a trendy v kurikulární realitě

Některé související právní dokumenty:

ZÁKONY:

561/2004 Sb. školský zákon

563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících

104/1991 Sb. Úmluva o právech dítěte

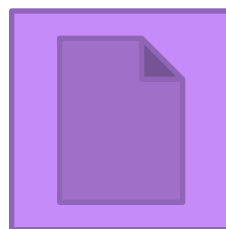
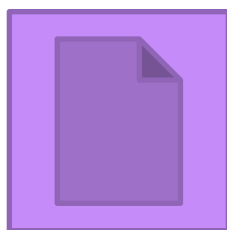
101/2000 Sb. zákon o ochraně osobních údajů

258/2000 Sb. zákon o ochraně veřejného zdraví

20/1966 Sb. o péči o zdraví lidu

563/1991 Sb. o účetnictví

499/2004 Sb. zákon o archivnictví a spisové službě

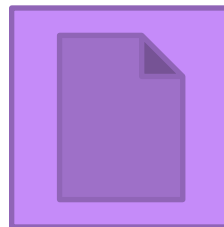
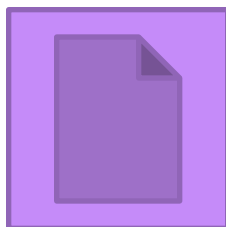
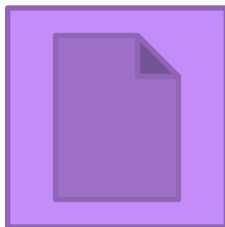
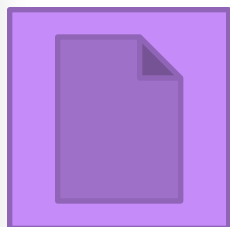

Proměny a trendy v kurikulární realitě

Některé související právní dokumenty:

VYHLÁŠKY A DALŠÍ:

- 14/2005 Sb. o předškolním vzdělávání
- 73/2005 Sb. o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně
- 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků
- 64/2005 Sb. o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů
- Nařízení vlády o stanovení rozsahu přímé vyučovací povinnosti
- 106/2001 Sb. hygienické požadavky na zotavovací akce pro děti
- 107/2005 Sb. o školním stravování
- 364/2005 Sb. o vedení dokumentace škol

Proměny a trendy v kurikulární realitě

Kurikulum české školy do r. 1989

-
- **Cíle** byly vymezovány v politických dokumentech a nebyly transformovány do kategorie **pedagogických cílů**.
 - **Funkce** školy byla příprava na život, práci a obranu socialistické společnosti.
 - **Obsah** byl podřízen ideologii marxismu-leninismu.
 - Účast na vyšších stupních vzdělávání byla často podmíněna loajalitou rodičů s politickým systémem.
-

Proměny a trendy v kurikulární realitě

Kurikulum české školy do r. 1989

- Podporovalo přípravu manipulovatelných a podřízených lidí, neohlížeje se na jejich očekávání, potence, přesvědčení, individuální orientaci a zájmy.
- Důsledky autoritativního, uniformního a žáky nedostatečně respektujícího kurikula se projevovaly ve **formálnosti** výuky a školního života vůbec, v celkovém klimatu školy, v malé motivovanosti žáků pro učební činnosti i v jejich průměrnosti.

(Walterová, E.)

Proměny a trendy v kurikulární realitě

Současné kurikulární dokumenty

Dvoustupňový systém kurikulárních dokumentů

- **Státní úroveň (NPV; RVP)**
- **Školní úroveň (ŠVP; TVP)**
- ✓ **Národní program vzdělávání** formuluje požadavky na vzdělávání, které jsou platné v počátečním vzdělávání jako celku;
- ✓ **Rámcové vzdělávací programy** vymezují závazné rámce vzdělávání pro jeho jednotlivé etapy (pro předškolní, základní, a střední vzdělávání).
- ✓ RVP definují cíle vzdělávání

Proměny a trendy v kurikulární realitě

Současné kurikulární dokumenty

- ✓ Školní vzdělávací program si vytváří každá škola podle zásad stanovených v příslušném RVP.
- ✓ Podle školních vzdělávacích programů (ŠVP) se uskutečňuje vzdělávání v jednotlivých školách.

Kontrolní otázky:

1. Z jakých principů vychází vzdělávací politika státu?
2. Které jsou zásadní strategické dokumenty ovlivňující vzdělávání v ČR?
3. Které stěžejní zákony a vyhlášky ovlivňují fungování škol?
4. Uveďte hlavní rozdíly v pojetí kurikula české školy před rokem 1989 a v současnosti?

Děkuji za pozornost

